

**EDUSKUNTA****Liikenne- ja viestintävaliokunta****00102 EDUSKUNTA****HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAIKSI UUSIUTUVIEN POLTTOAINEIDEN KÄYTÖN EDISTÄMISESTÄ
LIIKENTEESSÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA JA VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA**

Maakuljetuspooli kiittää mahdollisuudesta lausua Eduskunnan Liikenne- ja viestintävaliokunnalle hallituksen esityksestä uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta ja 5 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta (HE 174/2022 vp).

Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa on aiheuttanut liikennepolttonesteiden hinnan merkittävän kohoamisen, millä on ollut erittäin negatiivisia vaikutuksia koko kuljetusalalle. Tavaraliikenne on joutunut ahdinkoon korkeiden polttoainehintojen vuoksi. Kaikilla alan yrityksillä on lähtökohtaisesti ollut merkittäviä ongelmia nopeasti kohonneiden kustannusten vuoksi.

Linja-autoliikenteessä tilanne on kahden Covid-19-vuoden ja kohonneiden polttoainekustannusten vuoksi erittäin hankala koko toimialan osalta. Merkittävä osa linja-autoliikenteestä on niin sanottua kilpailutettua sopimusliikennettä. Sopimusliikenteessä (julkisissa hankinnoissa) liikennöintikorvausten tarkistus on ollut erittäin vaikeaa, jopa mahdotonta, koska vastapuolella on kiinteitä budjetteja, joiden ylittäminen on erityisen vaikeaa. Muutoinkin sopimusten indeksikorotukset kompensoivat vain osan kustannusnousuista indeksin rakenteesta ja laskentaperiaatteista johtuen. Osa ELY-keskuksista on ottanut käyttöön väliaikaisesti linja-autopuolen kuljetuksissa tiheimmän indeksitarkistuksen, mutta sekin tulee pahasti jäljessä yritysten talouden kannalta. Lisäksi linja-autoliikenteen palvelutaso on laskemassa, koska markkinaehtoisia linjoja joudutaan lakkauttamaan ympäri Suomea vähentyneiden matkustajamäärien ja kohonneiden kustannusten vuoksi.

Nykyisessä maailmanpoliittisessa tilanteessa, jossa Venäjä jatkaa hyökkäyssotaa Ukrainassa eikä sodan päättymiselle näytä olevan edellytyksiä lähitulevaisuudessa, tulisi harkita siirtymäajan jatkamista eteenpäin vuodesta 2030, sekä jakeluvelvoitteen vuosittaisten korotusten pienentämistä. Lievemmillä jakeluvelvoitteen vuotuisella nostamisella valtio voisi tukea linja-auto- ja kuljetusyrityksiä halvemman polttoaineen muodossa. Jakeluvelvoitteen nosto vuoden 2023 13,5 %:sta vuoden 2024 28 %:iin on kuitenkin erittäin suuri ja se tulee näkymään todella merkittävästi polttoaineiden hinnoissa.

Jakeluvelvoitteen tulevat muutokset ja niiden vaikutukset tulisi arvioida kokonaisuutena, ml. liikennepolitiikka. Tämän jälkeen olisi tarpeen linjata kattavat ja yhteensovitettut tavoitteet ja keinot niiden toteuttamiselle.

Maakuljetuspoolilla ei ole muuta kommentoitavaa esitysluonnoksesta.

Maakuljetuspooli on osa Huoltovarmuusorganisaatiota ja vastaa varautumisen yhteistyöstä linja-auto- ja tavaraliikenteen yritysten sekä taksikeskusten ja rautatieoperaattoreiden kanssa.

LAUSUNTO



Maakuljetuspoolin puheenjohtaja

Mika Mäkilä

Maakuljetuspoolin poolisihteeri

Arto Purkunen